

Un cronista da vella Erizana xermola nas fontes de Baíña

Escrito por Redaccion @valminorinfo
Mércores, 24 Setembro 2014 23:04

Chámase Anxo Rodríguez Lemos, non chega aos 20 mais coñece Baiona como poucos. Aos 15 anos recuperou máis de 1200 nomes de lugares (topónimos), a maioría deles a punto de desaparecer para sempre pois só arquivaban na memoria dos veciños máis antigos. A súa colección de postais, trípticos de cine e teatro e romances de cego do Val Miñor entre outras xoias, é digna dunha exposición pública.

Percorre bibliotecas e arquivos de toda a península na procura de documentos que lle permitan reconstruír a historia da súa gran paixón: a vella Erizana. Unha fermosa teima herdada da súa bisavoa, Aurelia Otero Prado e cultivada dende neno, agora encamiñada nas aulas de Historia da Universidade de Santiago.

Un cronista da vella Erizana xermola nas fontes de Baíña

Escrito por Redaccion @valminorinfo
Mércores, 24 Setembro 2014 23:04

Di que comezou esta aventura xa no colexio de Fontes-Baíña. Confesa que a súa pasaxe polo IES Primeiro de Marzo o marcou para sempre. Nel iniciouse na recollida de lendas e tradicións orais. Cursando 2º da ESO deu unha conferencia sobre a súa recollida de topónimos nun congreso internacional sobre Educación. O seu gran soño é converterse en cronista oficial da súa terra, o concello de Baiona.

É amigo doutro baionés que leva a vila no sangue, Xosé Lois Vilar Pedreira, historiador, arqueólogo e froiteiro. Del aprendera o oficio da recolleita dos nomes dos lugares e comprendera a importancia de coñecer e preservar a rica tradición etnográfica do lugar do mundo que habita. VM.info tiña pendente esta entrevista. A mesma tivo lugar entre as súas viaxes da casa paterna baionesa ás clases en Santiago. Desá ida e volta foi saíndo esta conversa que agora reproducimos á vez que xermolou a idea dunha columna de Anxo de próxima aparición nesta gamela informativa. Espazo que levará por título “**Crónicas da vella Erizana**”.

VM.info - ■ ■ ■ Como nace esa inquietude pola historia e o patrimonio cultural de Baiona?

Anxo - *O sentimento de pertenza a unha vila, é algo que debería xurdir en un xa dende que nace (aínda que algúns non o adquiren na súa vida) e por tanto, a defensa e proclamación por todo o alto, de onde eres natural, debería ser o primeiro que se fixera; e máis, se un nace nunha vila do calibre de Baiona. Como para valorar algo, débese coñecer primeiro, iso debeu ser o que me pasou a min. A raíz dun traballo no instituto, no cal se nos propuxo unha investigación dos nomes da nosa contorna, comecei a profundar nun tema, que mira ti por onde, me sería unha fonte de coñecemento de primeira orde e sobre todo a vía de achegamento á historia. Foi a toponimia a que me levou por vez primeira ao mundo dos arquivos históricos cando tan só tiña quince anos; e dende esta, quedei marcado para sempre. Os libros de foros e escrituras, do século XVII, do Hospital de Sancti Spiritus de Baiona, foron os primeiros documentos antigos cos que traballei. Dende aquí, todo o que cae nas miñas mans e que son capaz de ler (débese anotar a dificultade de ler escrituras notariais, por exemplo, dos séculos XV e XVI) é transcrito ao momento e estudado con detemento.*

VM.info - ■ Cantos nomes de lugares de Baiona levas recollidos?

Anxo - *Ás veces, non é tan importante o número de topónimos, como a información que cada un dos nomes pode aportar á historia. Ao longo das parroquias que levo recollido ata agora (Baíña, Borreiros, Comesaña; se non contamos anotacións que xa teño de Belesar, Sabarís ou Baredo) lévome atopado con topónimos ben curiosos. Se consideramos que só en Baíña temos máis de 1200, en Borreiros uns 700 nomes; cal sería o resultado numérico de todo o Concello de Baiona? E do Val Miñor? Os resultados penso que son imposibles de predicir pero unha boa recollida aporta moita historia dun lugar.*

VM.info - Cando comezaches esa recollida de topónimos?

Un cronista da vella Erizana xermola nas fontes de Baíña

Escrito por Redaccion @valminorinfo
Mércores, 24 Setembro 2014 23:04

Un cronista da vella Erizana xermola nas fontes de Baíña

Escrito por Redaccion @valminorinfo
Mércores, 24 Setembro 2014 23:04

[http://www.valminorinfo.com/valminorinfo/2014/09/24/un-cronista-da-vela-erizana-xermola-nas-fontes-de-bai%C3%B1a/](#)